

СЛАВЯНИЗЪ

ПОЛИТИЧЕСКО-ЛИТЕРАТУРЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Излиза три пъти въ седмицата
въстникъ:
Вторникъ, Четвъртъкъ и Събота.

ЦѢНА:
За година 20 лева сребърни
— шест месеци 12 лева ср.
— три — 7 —
Единъ брой 20 стотинки.

Сяко което се отнася до вѣстника
написана са направо до
Т. Х. Станчевъ въ Русчунъ

Неплатени писма не са приематъ.
Ръкописи назадъ не върнатъ

За обявления се заплаща:
За всѣки редъ при пръвъ пътъ 20 ст.
За " " " второй " 10 ст

Материалъ за народнитѣ представители по учебното дѣло у насъ.

Въ не подирнитѣ протсколи на народното събрание видѣхме, че въскъ отъ г. г. представителитѣ запитали г-на Министра на просвѣщеніето за нѣкакви проекти на учебното дѣло у насъ и не добили никакъвъ отговоръ, понеже министра го нѣмало въ събранието. Като върваме, че безъ друго ще се представятъ въ настоящата сесия на събранието нѣкакви проекти по народното просвѣщение, рѣшихме да дадемъ слѣдующитѣ, ако и кратки, свидѣния по тази частъ: III-се ограничаватъ само върху държавнитѣ училища.

Конституцията ни гласи, че никакъвъ законъ не може да се практикува, до дѣто не се приеме отъ народното събрание и се утвърди отъ Княза. Държавнитѣ ни училища отъ нѣколко години се управляватъ отъ едни срѣдневековни инструкции, които не сѫ прекривани прѣзъ никакво народно събрание. Въ тѣзи инструкции на директоритѣ е дадено такъзи власть, каквато въматъ и самитѣ дѣспоти. Споредъ тѣхъ, съ материалното и морално състояние на училището се располага по волята си директорътъ тѣй, напримъ, директорътъ противъ конституцията (българскитѣ граждани не могатъ да се облагатъ съ никакви тежести безъ званіето на народното събрание) взема по 15—20 лева данѣкъ (училищно право) отъ всѣкий заможенъ гражданинъ, койго има ученикъ въ заведеніето (безъ да е одобрявалъ този данѣкъ отъ нѣкое народ. събрание). При всѣяко, че изрод. събрание всѣка година, при разгледаніето на бюджета, предвижда расходитѣ за всѣко държавно училище отдѣлно; въ директора, безъ никакво народ. събрание, събира и расходва училищния данѣкъ подъ своя отговорност, като пазии, колкото за форма, нѣкакви документи въ канцелярията си. Всѣкигъ предвиденъ и непредвиденъ сумъ за училището: съдържаніе на лични съставъ, за правит. степедиванги, за отопление, освѣтление, канцелярски, прислуга, училищни пособия, ремонтъ, училищно право и пр. и пр. премиватъ все прѣзъ него и ги харчи, както ще, безъ никакъвъ контролъ. Ако би се назначило една специална комисія да ревизира всичкигъ купени нѣща при всѣко държавно училище, ще се види, че всѣка маса, дѣска, чинъ, стѣла, долазъ, врата, кола дърва и всѣка учебна вещь е направена съ тройно по голѣма цѣна отъ обикновенната. Причината на това е че отъ директора се иска да представи расписка само че е направилъ, напримѣръ, една маса; че била тя за 50 или 100 лева все едно. Въ това отношение инструкцията е толкова халгава, щото може да съблазни и най въздържанитѣ личности, а колко повече нѣкои отъ сегашнитѣ наши некадърни директори.

Ний имаме единъ поганъ патриотъ на срѣброто директоръ, койго като не се задоволил съ своята плата и съ трохицкитѣ, които падатъ отъ ремонта, отопленіето, освѣтленіето и пр. благоволил да жертвува спокойствието си и да земе подъ свое управление и единъ правителственъ пансионъ. Съ този назови пансионъ, нашия патриотъ и трудолюбивъ директоръ се подвизава почти цѣли три години. Всѣка година прѣзъ ржцетѣ на директора премивають всичкигъ левове отъ правителството (около 20 хил.) за съдържаніето на степедивангитѣ — и около 12—15 хил. отъ частни пансионерки — всичко около 40 хил. лева. Съ тази сума нашия патриотъ директоръ се располага богатъ и пребогато: той купува на пансионеркитѣ ежедневната храна, дърва; той имъ поржчва дрѣхы: рокли, палтони, обувца; за легло: патове, дюшети, чершеви; наема къща съ крива, ремонтъ ги и пр. Освѣтъ правителственитѣ и частни пансионерки, нашия трудолюбивъ директоръ, по свое усмотрѣние, приема на половина съдържаніе, приема и съвсѣмъ ушъ безплатно на икономъ. Въ продължение на три години, отъ когато тѣзи двѣ правителствени учреждения сѫ станали достояние на трудолюбивия патриотъ, ни една ревизія не е правена за материалното състояние на тѣзи учреждения, защото той се ползува съ пълното доверіе на началството си. Впрочемъ, нашия директоръ е готовъ за всѣка случайностъ: той по цѣли дене и ноци расправя смѣткатѣ на любимия му пансионъ и гимназия. Той до толкозъ е заинтересованъ въ тѣзи смѣтки, щото въма време да похване нищо друго, освѣтъ да отиде

до родното си мѣсто да се види тѣхъ сѣзонитѣ роднини, да имъ предаде нуждното. За особенната дѣятелност на нашия патриотъ всѣкий гражданинъ знае, и когото и да попиташъ, всѣкий ще ти каже: „директора много се труди, директора е претваренъ съ работа“. Казватъ още, че, за да държи счѣта за вещественитѣ расходъ, на пансионитѣ, нашия директоръ е ималъ случай да се запознае отъ преди доста време, като сѣдѣлъ при единъ доста искусенъ пансионенъ съдържател въ странство, и добръ познатъ на българския свѣтъ. За тази извъредна дѣятелност на нашия директоръ и министерството на просвѣщеніето не стои хладнокръвно: таму повѣрвава тѣзи двѣ заведения и му дава въ брой около 5000 лева. Нашия почтенъ директоръ не се сви ни да зема и всѣкакви подаръци било отъ ученици, било отъ преподаватели. По това трѣба да е на законно основание, защото чл. 17 отъ безсмѣлената инструкция забранява само на учителигъ да приематъ подаръци, а въ отдѣла да директоритѣ въма такъвозъ за прѣсненіе.

Като вънецъ на министерскитѣ благоволенія къмъ многослуживия нашъ директоръ, служи това, дѣто министерството му предлага по-високо мѣсто, по той не прѣе, защото на предложеното мѣсто пансионитѣ не билъ подъ расположеніето на директора.

Споредъ сжцитѣ инструкции, всѣкий директоръ може да рапортира за повишението или понижението даже и отчисленіето на всѣки учитель. Подъ своя отгѣтственностъ той може да отбѣява и рѣшенія на учителигъ свѣтъ; може да прѣема и пенсията ученици и пр. — Когато директоритѣ сѫ обличени съ такъви права, представете си, какво може да се случи, особено, ако по нѣкаково благоволеніе, са попаднатъ въ директора нѣкои неразбрани момѣта, каквото тази година се е случило въ Габрово, Варна. Пѣма съмнѣние, че скандалитѣ като въ Шументъ, Варна и Пловдивъ, а може би и по голѣми размѣръ, често ще се повтарятъ, а държавнитѣ училища ще поглъщатъ еже годно 80—100 хиляди лева за тозъ, дѣто вѣе.

Като се земе всичко казано до тука, ако и въ кратко, въ вниманіе, ние върваме, че всѣкий ще се съгласи съ насъ, че не само противоконституционитѣ инструкции за управленіето на държавнитѣ училища, но и всичкигъ распоряжѣния, които министерството е направило и имать сила на законъ, безъ да са прекривани прѣзъ народното представителство, трѣба съвсѣмъ да се отбѣятъ за по-скоро избѣгване на произволѣтъ, койго отъ много време цѣрува въ училищата ни.

Ако не би имало възможностъ да се направятъ нѣкои по сжщественни измѣненія въ управленіето на държавнитѣ училища, то неминуемо трѣба да се направятъ частъ по-скоро поне слѣдующитѣ измѣненія:

а) За да се избѣгнатъ злоупотребленіята и не правилното расходване на училищнитѣ сумми, безъ друго трѣба ремонта, отопленіето и др. (освѣтъ канцелярскитѣ) да се отнеме отъ директоритѣ и да се възложи на градскитѣ управления, които ще извършжтъ това въ десѣтъ нѣти по евтино и по добрѣ;

б) Частъ по-скоро да се направи една строга ревизія за събрания училищнитѣ данѣкъ (училищнитѣ сборъ) и слѣдъ това, този данѣкъ да се вноси въ държавнитѣ кассовѣничества за приходъ на държавата, както става съ приходитѣ на другитѣ учреждения;

в) Правителственитѣ пансиони да се огнематъ съ ржцетѣ на директоритѣ и да се възложжтъ на частни лица или градскитѣ управления съ условия, каквито удобри нар. Събрание.

г) Да се ограничжтъ правата на директора само въ водение преписката съ министерството и предѣла тѣлствуваніе въ учителигъ свѣтъ;

д) Общия вървѣжъ на училищата да се възложи на учителигъ свѣтъ, на койго предѣлателъ да бжде единъ отъ по опитнитѣ стари учители (директоръ) назначенъ отъ министерството съ привази.

е) Директора (предѣлателя на учителигъ свѣтъ) да си получава платата на старшия учитель; особено материално възнаграждение не трѣба да има, освѣтъ нѣколко свободни часове.

Забѣлка. Сегашната плата на директоритѣ (5400 лева) се дава съвсѣмъ за Богъ да прости, защото той почти нищо не върши, освѣтъ, дѣто предава 10 часа въ недѣлята;

писменната работа и вършатъ класнитѣ наставници и писарѣтъ; на другитѣ учители са плаща по-малко, а преподаватѣ по 20—22 часа въ недѣлята.

ж) За стари учители да не са назначавають лица, изведнѣжъ, щомъ дойдѣтъ отъ странство и ни предѣлатѣ нѣколко хартии за своето нѣколко годишно пребиваніе въ нѣкое училище; а слѣдъ като прослужжѣтъ извѣстно число години и засвидѣтелствувають своята подготовка за тази служба.

з) Избѣжо да са намалягъ сегашнитѣ държавни училища, а да се обрне особено вниманіе на тривласнитѣ училища.

Ако обрнемъ вниманіе на инструкцията отъ кѣмъ педагогическа точка, ще и намѣримъ нестѣселна да издържи и най-слабата критика по тази частъ. Зради нѣи нѣма да се пушаме въ подробности, ще укажѣмъ само на еднѣ отъ нѣци по тази частъ.

Инструкцията ни представя ообщо директора като единъ полицейнъ съ камшикъ въ ржка, предъ когото трѣба всичко да се повенува въ „повѣренното му“. Другитѣ учители играягъ рольта на стражари, а ученицитѣ — масата, възъ когото трѣба да ходягъ стражаритѣ, за да и държатъ въ порядѣкъ.

Какъвъ смисълъ има чл. 11 отъ инструкцията, койго задължава директора да посѣщава классовѣтъ въ урочно (?) врѣме, за да слѣди преподаваніето на всякой учитель? — Не е ли да се даде на ученицитѣ да разбержтъ, че учителѣтъ не знае, що прави, а директора знае всичко; че учителѣтъ не е самостоятеленъ да направи нищо самъ; че той въ всѣко врѣме и въ всѣко мѣсто, трѣба да се намѣрва подъ полицейскитѣ надзоръ и че само тогвазъ той ще може да върши нѣщо. Дѣ остава, подиръ това нравственната тежестъ, която трѣба да има учители предъ ученицитѣ? — Тежко и горко на тѣзи учители, на тѣзи ученици и на това училище, дѣто преподаваніето става подъ камшикѣтъ на нѣкой необузданъ директоръ. На съставителя на инструкциитѣ се видѣло малко, дѣто преподавателѣтъ се контролира отъ 40—50 ученика въ класѣ, ами турналъ и полицейнъ надъ главата му.

Види се, че той счита ученицитѣ за бездушни гвари, а учителѣтъ — за най-голѣми безсжвѣстници въ свѣтъ, а директора за свѣше помазанъ, всезнающъ и непогрѣшимъ. Това е най-унизително нѣщо за учителигъ достоинство, особено, когато между многото други недостатѣки, за директори има назначени и вчерашни ученици.

Писма по Археологическото дружество въ Търново.

ПИСМО IV

Търново 26 Ноември 1884 год.

Г-не Редакторе!

Съобразно съ поченатий си разказъ за подробноститѣ на всичко що се намѣри въ новооткритата църква на Трапезица въ III си писмо, ние и слѣдѣнами разказѣтъ си. Въ отдѣленіето за мжжѣтъ като се разкопаваше отъ една страна, оказа се единъ много голѣмъ плоскъ четвержгленъ камѣнъ, и че надолу къмъ истокъ се оказа на дълбоко и други камѣнъ. При това ние слѣдѣдахми че по край гѣтрѣштата зидна стѣна на черковата, оказа се още единъ зидъ, койго се простираше надолу къмъ истокъ въ разстояніе на 5—6 метра, и премивашъ чакъ въ олтари. За да се увѣримъ въ тѣ втори зидъ, ние се распорядихме: да се разкопае по на дълбоко. Съ удивление видѣхми че вътрѣшната мазанка (сувата) на тои зидъ е покрита съ чисто златни, но много дребни рисунки. Като се разкопа до 1, 1 1/2 метръ на дълбоко оказахъ се черти и други разновидности много едри кости отъ човѣческо тѣло. Ние вече узнахми че сѣми разкрили една гробница, или както въобще се казва една „катакомба“ за да узнаемъ въпрочемъ, до колко ти е обширна, ние се распорядихми да се разкопава и въ джжъ и въ шартъ; и се оказа паралелно съ горѣупомянутий зидъ, и въ разстояніе до приблизително 2 метри другъ единъ зидъ, койго се простираше тоже на надолу къмъ истокъ както е и първия и се вдаваше тоже въ олтари. Слѣдъ като се разкопа до 2 1/2 метра на дълбоко, и въ цѣлата дължина на гробницата: намѣрихъ се до 5—6 черепа човѣчески, между които

свѣдѣ другъ, за да се увѣрятъ въ точността и въ важността на тия свѣдѣния, испрати и Вали паша отъ Видинъ съ всички му свѣдѣния. Презъ лѣтото на 1856 година турското правителство сѣсти и Мухадъ паша (тогава февди), за да узнае причинитѣ на нашата духовна революция срещу гръц. духовенство. Кѣто се известихъ туркскитѣ разпрати погърчени българи, че Мухадъ паша дошъ въ Русчукъ, зематъ та написватъ единъ обвинителенъ актъ (махзаръ) върху ми и следъ като го свадили съ многобройни подписи (около 200) испратиха го на Мухадъ паша въ Русчукъ. Въ него тѣ се оплаквашъ, че азъ съмъ билъ причина на всѣхъ кѣтъ смущения, и го моляха да ме строго накаже и пр. (Подобно на габровскитѣ чорбаджии срещу учителитѣ отъ 1876 год.). Азъ се бѣхъ извѣстилъ за тоя обвинителенъ актъ, азъ всичко знаехъ, и понеже Мухадъ паша се окаяваше по него време за да доде тукъ по тая работа, всѣхъ бѣха увѣрени, че тѣй ще ме испрати на заточение, или ще ме убѣси. Азъ предвиждахъ дѣйствиелно гонимата за мене опасностъ, но..... не се мръдвахъ отъ тукъ, ако и приятелитѣ ми ма събѣтуваха да отида въ Влашко, и не се скрияхъ въ нѣкой тавакъ като Г. Займовъ и мнозина други. Вѣобразега си впрочемъ г. Бочѣо критическото ми положение! За всѣчко подробно и за свѣдѣнията, вие ще прочетете въ изложението ми по черковния въпросъ въ вѣстѣ. „Славянинъ“. Вие ще се увѣрите че моята личностъ е тѣсно свързана съ всѣхъ свѣдѣния по тоя въпросъ тукъ въ Търново, и че азъ ягряхъ не видна но главна роль, въ всѣхъ тия свѣдѣния. Огнестина азъ и не мисляхъ да обнародвамъ за всѣчко това, споредъ мой скромнъ характеръ, но вие ме най тържественно предизвикахте. Не можъ при това да разбера какъ вие искате пакъ да потвърдите думитѣ и увѣривага на Г. С. Займова ушъ че въ отвореното писмо, къмъ него азъ му съмъ запрещава да пише по възстанията. Тѣй безсѣмъство да взкривава челоуѣкъ истината не е благодарно и справедливо дѣло. Вие знайте най добръ Бочѣо че въ казанното си отворено писмо, азъ предупреждавахъ Г. Займова: „да не зема и обнародва сѣщото, що съмъ азъ вече писалъ и обнародвалъ, а за допълнение, и г. Займовъ и всѣхъ може да пише“. Сега моля васъ г. Бочѣо, както и г. Займова, както и мнозина други да ми явите, има ли въ тия мои думи нѣкое „за прѣщение“? защо изопачавате и вие и мнозина други истината?—Впрочемъ, и вие г. Займовъ искате да увѣрите свѣтътъ: „че само они, или они иматъ право да пишатъ по възстанията, които са били или въстания, или пакъ членове на Революц. Комитетъ“. Това совсѣмъ не е право и справедливо, и ни вие, ни Г. Займовъ, ни други, билъ кой билъ, нѣмате никакво право да запрещава на овия хора да пишатъ по възстанията, които не сж зели пушка на рамо, или не сж били членове на Революц. Комитетъ.“ Това не е ни законно, ни справедливо.

Вие мислите г. Бочѣо, че азъ може би съмъ дошълъ отъ Букурещъ тукъ за да живѣя охолно (!) както вие се изразявате „сѣщо“ и г. Займовъ, и мнозина други, не можете вижда се да си помислите да си възразите, че има на тоя свѣтътъ вродени у нѣкои челоуѣци такива възвишени чувства, които ги каратъ да правятъ и да извршватъ велики и самоотвержни дѣла и подвизи, но тия чувства не се виждатъ. Вие трѣба да знайте, г. Бочѣо, че следъ главната ми цѣль: да се изпѣдѣтъ Грѣцкитѣ Владѣици изъ България, имахъ и най горѣщо и най силно побуждение: да съдѣствувамъ съ всѣхъ си сили, да направя всевъзможнитѣ пожертвования, за да се българитѣ по скоро просвѣтятъ. Тукъ като додохъ слѣдователно тукъ въ Търново, почвахъ да се занимавамъ въ свободното си време съ списването на учебници, и най напредъ за да можѣтъ българитѣ по скоро да се изучатъ френски языкъ, съставихъ българск. френск. си Грамматика, която и съ свои разности отидохъ въ Букурещъ въ 1859 год. и ѣзъ напечаталъ. Знайте че съмъ печаталъ и много други учебни ръководства и все съ мои собственни парични средства. Трѣба да знайте при това, че азъ съмъ билъ и предсѣдатель и касиеръ даже писаръ на Търновск. Община, която управляваше училищата въ времето на турск. владичество, въ течението на цѣли 7—8 год., служилъ съмъ безплатно, не съмъ струвалъ ни най малко злоупотребление съ обществ. пари, напротивъ, губилъ съмъ си времето безъ никакъвъ интересъ само за въ полза на училищата въ течението на 7—8 и по-вече години, но азъ не се кая, азъ си изпълнихъ дългътъ къмъ отечеството.

Толкова за сега.

Дръ Василь Беронъ.

Ловечъ, 26 Ноември 1884 год.

Когато сегашното Министерство въз въ рѣцѣтъ си управлението на Държавата ни, всѣкой се надѣше, нѣкой вѣрваше, че то ще прѣчисти всѣхъ неспособни чиновници по развитѣ клонове на управлението, тѣй

като, благодарение на пълномощията и по други политически причини, много недостойни хора сж заняли нѣщо въ родъ „мирна война“ въ Турция, подъ дѣйствиелно, нѣкои бидоха отчислени и замѣстени съ съ него и Суданъ. всѣхъ чѣ едни отъ тѣхъ всѣхъдневно хулятъ Правителството и се мѣчатъ да подкопаватъ довѣрието му съ разни непростителни ерѣдства, или пъкъ сж съвършено не способни за занимаемитѣ имъ должности, които имъ сж дадени по горекананитѣ причини, по фаворизмъ или деспотизмъ. Време е вече Правителството да прѣчисти такива чиновници и на всѣкого да даде служба споредъ достоинството, споредъ дѣлелността му, споредъ заслугитѣ му, а които са неспособни да се отчислятъ веднѣжъ за всѣкого. Нестига дѣто още се търсятъ много неспособни окоуѣиски началници, мирови сѣдии, разни фавансови чиновници, членове на окръжни сѣдилища и сѣдебни сѣдователи и пристави, началници на телеграфъ пощенски станции, но, незнаемъ по какви съображения, правителството търпи и мнозина чиновници, които занимаватъ високи должности по централното управление и въ по-високи сѣдебни мѣста,—апелационитѣ и касационитѣ, когато въ тѣзи сѣдилища довѣритѣ трѣба да бѣждѣ не само съ по-високо, но и съ специално образование, а освѣнъ това — и люде честни, безпристрастни, добросѣдѣстни. Твърдѣ често виждаме въ „Държавенъ вѣстникъ“, че се назначаватъ юристи на должности въ окръжнитѣ сѣдилища, а въ апелативнитѣ се държатъ още не юристи, както и въ касационитѣ, тогава когато прослужившатъ въ окръжнитѣ сѣдилища юристи, като членове или прокурорѣ, трѣбваше да се авансиратъ, да се назначатъ на должности въ апелативнитѣ сѣдилища, и тѣй щѣше да бѣде по справедливо, а тѣкоето щомъ единъ оставилъ студентскитѣ еголѣ, да го назначаватъ въ апелационитѣ или главенъ секретаръ въ нѣкое Министерство. Осѣнъ това, има вече и мизиза дошли отъ Френско или отъ Нѣмско, гдѣто едвамъ простояли година или двѣ, взели по една добра диплома за истокъ, и назначаватъ ги на високи служби, като дѣйствиелни юристи, а по такъвъ начинъ се онеправдаватъ истинно образованитѣ специалисти юристи. Ние не знаемъ какъ глѣда на такива юристи г-нъ Маньертъ на правосѣдието, но въ всѣкой случай, знаемъ, че вито въ Франция, нито въ Германия, нито въ Руссия, или гдѣто и да бѣде другадѣ, юридическитѣ науки можѣтъ да се изучѣтъ за година или за двѣ, заради туй, желателно е щото г. Маньертъ на правосѣдието да обърне нужното внимание въ подобни случаи и все въ единъ сжъ да се не назначаватъ все юристи, а въ другъ да нема нито единъ. Осѣнъ това да се цѣдѣтъ съотвѣтствующи, споредъ званията имъ должности на всѣхъ овия, които са назначени на незаслужени должности прѣтъ времето на пълномощията и на Царското Министерствование.

Ломъ 20 Ноември 1884 г.

Нѣколица отъ нашитѣ младежи сж се заловили съ най-големо усърдие за изучаванieto на бюдкавитѣ европейски игри, за които цѣль плащатъ на мѣсець 80 л. (и словомъ осемдесѣтъ лѣвчета) за салонъ. Желателно е щото тѣзи г-да, ако иматъ силно желание да изучаватъ игра, нека се постараятъ по първо за изучаванieto на народнитѣ ни хора. Нито бацитѣ ни, нито прадѣдитѣ ни сж играли: Валицъ, мазурка, кадрили и пр., а пѣлнителното българско хорце.....

Да почакаме поне до като царулитѣ на бацитѣ ни са испогубятъ отъ таванитѣ ни, та тогава да земемъ да трошимъ языка си да изговаря: „пшенъ-де-дамъ“ !.....

Малко по-вѣчко народна гордостъ господа!

Единъ отъ простациитѣ.

Въ в. „Ехо“ пишатъ подъ название
Мирна война.

Въ настояще време въ между народнитѣ отношения се забѣлѣжа ново явление, а именно: Государства воюватъ, но официално война не обявяватъ, словомъ, происхожда „мирна война“. Ако въ едно и тоже название не прието да се свърѣщава за несвърѣстни, противоположни понятия, но фактитѣ доказватъ, че „миръ и война“ сж съвсѣмъ понятия, не свърѣстни въ сѣвременнитѣ между народни сношения. Така, Французитѣ и Китайцитѣ са билъ, подигнали своитѣ армии, стѣпватъ въ битвъ и разрушаватъ укрѣпления, а все таки война не обявили другъ другу и официално се намиратъ между

себѣи въ миръ! У Англичанитѣ въ Суданъ тоже происхожда нѣщо въ родъ „мирна война“ въ Турция, подъ върховната властъ на която се счита Египетъ а заедно съ него и Суданъ.

Други видѣ „мирна, война“ който сжествува вече въ Европа, сѣстои въ война дипломатическа.

Европейскитѣ дипломати силно се изострили въ това искусство, за да налагатъ своята рѣка на сѣдѣтитѣ въ това време, когато тѣ увѣриватъ една друга въ прочень миръ. Често се случва, че искусния, энергичния дипломатъ по много придобива за своето господарство въ мирво врѣме, отъ колкото въ врѣмето на войната. Австрия, напримеръ, въ времето на турската война, която не грѣмна нато една пушка, при сѣдѣтитѣ на Бисмарка, получи Босна и Херцеговина и по този начинъ придоби по много, отъ колкото Россия, която похарчи милиони рубли и солдати. Но съ това придобиванията на Австрия не са ограничаватъ; Австрия, при сѣдѣтитѣ на Германия продължава много успѣшно своитѣ мирни завоевания на Балканския полуостровъ; въ нѣкитѣ рѣцѣ всецѣло са сѣдѣла Сърбия, а тѣй сѣщо подъ нѣкитѣ влияние се намиратъ и другитѣ Балкански Государства и провинция, съ исклучение на Черна-гора, на която на сѣка крачка се налага да отразява враждебнитѣ влияния.

Богатъ просякъ. Прѣди нѣколко врѣме хората които преминували изъ Ломбардъ стрита въ Лондонъ ежедневно сѣдѣли слѣнъ просякъ, който, сѣкиму подлагалъ своето куршумено блюдо и съ жалень гласъ просялъ милостиня. Прикащика на единъ магазинъ аккуратно сѣки день му давалъ по нѣщо, по веднѣжъ, по разсѣнности, пустилъ въ блудото латна монета. Като свѣршилъ въ магазина своитѣ работи, той забѣлѣжилъ че у него нѣма едѣнъ северинъ. Навѣрно, по-напредъ отъ сѣкмо той отишълъ да търси слѣния просякъ, но на него и стѣпнитѣ му изчезнали. На прикащика са удало, да узнае отъ единъ уличенъ разношакъ, адреса на слѣния. Като отишълъ по тоя адресъ, той съ голѣмо удивление наѣтрилъ, че просяка живѣе въ прекрасенъ собственъ домъ, на една изъ самитѣ фешенебели Ловдовски улици. Удивлението му порасло още по вече, когато вратата му отворила една млада, много чиста облечена служанка, която го завела въ една хубава стая. Наконецъ, явилъ си самъ слѣния, който тоя пакъ се виждалъ не просякъ, а напрогивъ челоуѣкъ сѣстоителенъ. Прикащика въ началъ дошълъ въ сумнѣние, и не знаелъ, какъ да прѣстѣжи къмъ дѣлото, но слѣния, повикалъ служанката, и ти подала на прикащика северина, пустилъ въ блудото вѣдето пенни. Като измърморалъ вѣтѣно си извинение, прикащика искалъ по скоро да си отиде, но слѣния му забѣлѣжилъ съ единъ любезень тонъ, „простете господа, но вие забравихте, че днесъ не сте ми дали пенни“!

Франция и Китай.

Въ Френскитѣ вѣстници има обнародвано слѣдующето възвѣние, издадено въ Кантонъ отъ четирмата Китайски сановници: Французитѣ нарушихъ мѣждународния законъ, унищожихъ подписания въ Санъ. Цѣнъ мирния договоръ и, противъ приетитѣ имъ обязательства, прѣдательски нападнахъ на вѣрнитѣ на дѣлга и клятвата Китайски сѣдѣти, които стояха подъ Лангъ-Сополъ, отъ които много убили. Вѣдето да се раскаятъ въ своята погѣпка, тѣ приели дерзостъ да искатъ отъ Китай възнаграждение и въ несогласието время водятъ съ назива война. Населението на нашата провинция напълно показало доблѣстъ и мъжество и отъ сега е длѣжно да счита французитѣ свои заклетѣ врагове и съ сѣхъ сѣдѣства да помага на правителството въ неговитѣ предназначени дѣйствиа. Слѣдующитѣ награди чакатъ тия, които ги заслужатъ: за главата на главнокомандующия 10,000 таселей и званието Мандарина съ мѣналическо птиче перо; за главата на офицеръ, по чинъ отъ 500 до 3000 таселей и званието Мандарина съ павуново перо; за главата на матроса или солдата 100 таселей. За улавянието на броненосецъ 1-й классъ 100,000 таселей; за броненосецъ 2-й классъ 80,000 таселей; за кананерска лодка 1-й классъ 40,000, 2-й классъ 20,000 таселей; за катеръ или проста лодка 100 таселей. Който унищожѣ французки корабъ, той ще получи половината му цѣна; захванатото остава неговою собственостъ. За сѣко отнемане отъ неприятеля за голѣмъ топъ ще се дава 8,000 таселей; за топове средна величина ще се дава неговата цѣна. Съставители на плана, съ слѣдствието на когото ще бѣде пѣлно поражение на французитѣ, ще получи 30,000 таселей. Сѣхъ награди ще се даватъ отъ главния назначенъ на провинцията.

Продаването на женитѣ още не било вижда са прекратено. Прѣди нѣколко дни, както пише „Новоросийскитѣ телеграфъ“ четири жени продадени въ Константинополъ, биле вжрнати въ Одесса, благодарение на внимателството и заступничеството на Руского Генерално Консулство въ Константинополъ. По тая работа било нарѣдено строго слѣдствие.

Говори се, че настоящата сесия на народното Събрание щѣла да се продължи чакъ до 1 Февруарий; до колко е това вѣрно, нѣмаме още положително извѣстие.

Принетия законъ за патентитѣ, развълнувалъ твърдѣ много търговската класа въ насъ, и сѣкѣй го тѣкува по своему. Ние мислимъ, че прѣди да видимъ закона и неговото прилагане въ дѣйствиѣ, не трѣбва нито да го осждаваме, нито да го хвалимъ. Нека почакаме, да видимъ съдържанието му, че тогава да се произнасяме. Отъ гдѣ знаемъ, може би да бѣде полезенъ за страната. Ония които създаватъ закони мислимъ, че не ги създаватъ само за другитѣ, нѣ и за себѣ си, тѣй като и тѣ ще подлежатъ подъ същия законъ, както и сѣкѣй гражданинъ, следователно законодателитѣ сж размислили за ползата на закона, когато сж създали, инакъ е немислимо да се създава единъ законъ, прѣди да се размисли за неговата полза. Законъ безъ полза е бичъ на челоувѣчеството.

Съобщаватъ ни че въ Разградъ това лѣто се отдаде на правата на едно шосе отъ Разградъ до Шуменъ, предприемача билъ Евреинъ, шосето било на искарване и вмѣсто да бѣде широко 7 метра съгласно условието, то се направило 6 метра. Истинна ли е, лъжа ли е; остава да испита това, надлежната власт, ако се интересува.

Прѣди нѣколко месѣци, единъ чиновникъ отчисленъ отъ служба веднѣжъ за винаги, за да са зачисли пакъ, промѣнява си презимето и става управителъ на една митница! Сега са открива друго чудо, единъ стражаринъ при една митница, отчисленъ за участие въ една кражба, нарѣзва съ трионъ 6 кола дърва на управителя, промѣняватъ му имѣто отъ Никола на Илия и си влиза пакъ на служба! Тѣзи работи, понеже са откриватъ обикновенно отъ редакциитѣ, то по-справѣливо щѣне да бѣде, ако ревизорскитѣ плати се даваха на редакторитѣ, които и безъ прогонни откриватъ много тайни. Защо ни са най-сѣтнѣ ревизори, когато тѣ до днесъ не сж открили нито едно най-просто злоупотребиение!

Въ единъ отъ послѣднитѣ си броеве в. „Таймс“ се занимава съ Севастополскитѣ броненосци, по тоя въпросъ той забелязва: „въ преминалата вѣсточна война, Черното море бѣше въ пълна власт на турския флотъ. Турция въ онова време владѣеше превѣсходни военни кораби, направени въ Англия; но тия кораби бѣха така лошо патжмени, и екипажа имъ бѣше толкова лошъ, щото Гобартъ-папа даже не се наемаше да влиза въ Черното море. Нѣколко на скоро патжмени руски търговски кораби, въоружени съ по единъ и два топа, нанасяха страхъ на броненосния турски флотъ. Сега Россия устроява въ Черното море настоящи воененъ флотъ, и освѣнъ броненосцитѣ ще направи цѣла флотилия миноносци; по този начинъ, ако кога-и да се разгори вѣсточната война, то Россия ще бѣде пълна владѣтелница на Черното море“.

Говори се изъ града ни, че и тая година Народното Събрание щѣло да на-

малява заплатитѣ на чиновницитѣ; до колко е вѣрно това, времето ще го покаже; при всичко обаче че ние не сме отъ ония, които сж за тѣхнитѣ заплати, но не можемъ да не споменемъ мимоходомъ, че сега тѣзи година, заплатитѣ бѣха доста умѣрени и излишно ще бѣде да се намаляватъ, тѣй като възнагражденията се даватъ за службата, а не за лицето, което я занимава. Ако има недостойни лица, да се отчислятъ и замѣстятъ съ достойни, а да се намаляватъ до крайностъ заплатитѣ ние не разбираме. Освѣнъ това има много излишни служби и въ самото централно управление, които би трѣбвало да се закриятъ. Защо са напримѣръ главнитѣ секретари при Министерствата на Външнитѣ дѣла, на Просвѣщеніето и на Правосѣдието, когато има началници на Отдѣленията, и особено въ Министерството на Просвѣщеніето двама началници и двама подначалници, когато тамъ само съ единъ началникъ и съ единъ подначалникъ може да се върши работа? Защо са ревизоритѣ при Министерството на Правосѣдието, които нищо не работятъ? Защо е учебний съвѣтъ, кодификационната комиссія, защо немилостиво се харчатъ толкова пари за държавната печатница, която само на тефтери показва полза, а въ дѣйствителностъ вреда? Има и много други безполезни служби, които би трѣбвало да се закриятъ и ето списъване, а не и когато не трѣбва да се намаляватъ заплатитѣ на чиновницитѣ.

Единъ приятелъ ни съобщава слѣдующето: „както е извѣстно, въ закона за усторѣството на сѣдилищата е казано, че Министра на правосѣдието може самъ да ревизира сѣдилищата, или да поръча на нѣкого отъ членовѣтъ на Върх. кас. сѣдъ или Апелативний сѣдъ да направи ревизия. Съ единъ указъ отъ 1880 год. е дадено право на Министра, когато не може самъ да извършва ревизия, да испраца нѣкого отъ чиновницитѣ на министерството да произвожда ревизия. При всичко, че това допълнение на закона не е станало по законодателенъ редъ, защото и отъ Държавний съвѣтъ не е преглѣдано, даване се възможност на министра на Правосѣдието въ нѣкои извънредни случаи да испраца административнитѣ си чиновници да правятъ ревизия, по за да има агитатори, миналата година Цанковъ настоя щото при Министерството на правосѣдието да има и особенъ ревизоръ, вопрѣки предписанията на закона. И този ревизоръ сега, безъ да върши нѣщо, се търпи отъ днешното Министерство. Ще ли народното събрание да остави и за напредъ да има ревизоръ при Министерството на правосѣдието, когато въ закона не само че не е предвидѣна такава длѣжностъ, но съ нейното установяване се нарушава и цѣлий законъ? . . . “ Ние още съ време казахме, че въ Министерството на правосѣдието се нахождатъ хора противни на днешното правителство, като изявиохме желание да се отчислятъ или да имъ се дадѣтъ съответствующи длѣжности, но и до сега още се държатъ, които не само че са отъ редакторитѣ на „Срѣдецъ“, както мнозина увѣряватъ, сж и дописници отъ София на Манчовий „Народенъ Гласъ“ въ Пловдивъ. Желателно е щото народното събрание да закрие беззаконнитѣ ревизорски длѣжности, а

г-нъ Министрътъ на правосѣдието поскоро да очисти Министерството си отъ ония, които го нарекохъ уличенъ ратникъ. И търпѣнието има предѣли! Ако не щете да ги отчислите, дайте имъ друга съответствующа длѣжностъ и дѣло кончено! а не да ги държите при васъ и тѣ да проповѣдватъ противъ васъ!

Г-нъ Дим. Бодаревъ, бивший Началникъ на Отдѣленіето при Министерството на правосѣдието, който биде отчисленъ отъ Помянова, както мнозина други неправилно и незаконно се отчислиха, е назначенъ за прокуроръ при Плевненскій Окрѣженъ сѣдъ. Ние сърадваме г-на Министра, и правосѣдието за тая му справедлива постѣпка, като се надѣемъ, че той ще удовлетвори и всички други неправилно и незаконно отчислени отъ Цанкова и Помянова.

Насѣлението въ Трѣвна се оплаква отъ повѣдението и дѣлата на своя Околийски началникъ, отъ гдѣто получихме една обширна дописка, въ която се излагатъ сичкитѣ му незаконни дѣйствиѣ. — Ние като познаваме по-облизно Г-на Я. Кувачева мислимъ, че за сега тая забелѣжка е доволна за него, и той ще са потруди да се поправи и да избѣгва сичко, което не го препорѣчва за такъвъ, за какъвто го познаватъ приятелитѣ му.

По Министерски Съвѣтъ.

УКАЗЪ

№ 17

НИЙ АЛЕКСАНДРЪ I.

Съ Божия милость и народната воля

Князь на България

По предложението на Наштъ Министръ-Предсѣдатель на Министерскій Съвѣтъ, представенно Намъ съ докладътъ му отъ 20 текущій Ноемврий подъ № 319, и на основание чл. 32 отъ законна за избирание представители за Обикновенното и Велико Народно Събрание.

ПОСТАНОВИХМЕ И ПОСТАНОВЯВАМЕ:

I. Да се произведѣтъ допълнителнитѣ избори за народни представители на IV обикновенно Народно Събрание на 16 декемврий н. г., а тамъ гдѣто, съгласно чл. 23 отъ горѣномѣнжтій законъ не станѣтъ въ този день, да се повтарятъ на 23 сѣкций мѣсець, въ слѣдующитѣ околии:

1. Въ Тутраканската . . . 3 представители
2. „ Кюстендилската . . . 2 „
3. „ Вратчанската . . . 1 „
4. „ Плевненската . . . 1 „
5. „ Руссенската . . . 1 „
6. „ Кеманларската . . . 1 „
7. „ Ново-Селеката . . . 1 „

II. Пенѣлението на настоящій указъ възлагаеме на Наштъ Министръ-Предсѣдатель на Министерскій Съвѣтъ.

Издаденъ въ Наштъ Дворецъ въ София на 20 Ноемврий 1884 год.

На първообразното съ собствената рѣка на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО написано:

Александръ.

Приподписалъ:

Предсѣдатель на Мин. Съвѣтъ: *Гирареловъ.*

ПОДАРЪКЪ

Министра на Правосѣдието Г-нъ Д-ръ В. Радославовъ въ София, благоизволи да подари едно годишно течение отъ в. „Славянинъ“ за Народно-учителската Библиотека въ Габрово.

Редакторъ издатель: *Т. Х. Станчевъ*